

Datum

2025-02-21

Adress

205 80 Malmö

Diarienummer

ASN-2025-1603

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

**Remiss angående Remiss Justitiedepartementet -
Skärpta krav för svenskt medborgarskap (SOU
2025:1)
STK-2025-219**

Arbetsmarknads- och socialnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Utredare har getts i uppdrag att lämna förslag på skärpta krav för svenskt medborgarskap. Syftet är att stärka medborgarskapets status och att främja ett inkluderande samhälle där individen stärks och ökar sina möjligheter att aktivt delta i samhället.

Som ett led i detta föreslås en rad åtgärder för att skärpa kraven för att förvärva svenskt medborgarskap bl.a. förlängd hemvistid, skärpta krav på utlännings levnadssätt och försörjningsförmåga. För flera grupper där det tidigare funnits ett anmälningförfarande hänvisas i stället till ansökningsförfarande för att förvärva svenskt medborgarskap.

Yttrande

Syftet med utredningens förslag är att stärka medborgarskapets status och att främja ett inkluderande samhälle där individen stärks och ökar sina möjligheter att aktivt delta i samhället. Utifrån detta har man i utredningen lämnat förslag på en rad åtgärder för att skärpa kraven för att förvärva svenskt medborgarskap bl.a. förlängd hemvistid, skärpta krav på utlännings levnadssätt och försörjningsförmåga.

För förvaltningen är det kravet på försörjningsförmåga som framstår som det med störst direkt påverkan för nämndens arbete. Utredningen lyfter att den som ansöker om svenskt medborgarskap inte får ha mottagit försörjningsstöd enligt socialtjänstlagen de senaste tre åren före ansökan under en period som sammanlagt överstiger sex månader. För att kunna utreda detta ska Migrationsverket inhämta uppgifter från socialnämnden.

Förvaltningen slår fast, precis som utredningen gör själv, att eftersom det är svårt att avgöra hur stor ökningen av förfrågningar till socialnämnden kommer bli, är det också svårt att avgöra vilken påverkan det kommer ha på arbetsbelastningen. Rimligtvis kommer det likväl inte vara fråga om någon större ökning.

Förvaltningen konstaterar att kommunen är ytterst ansvarig för de personer som vistas och är bosatta i kommunen, oavsett medborgarskap, och att exempelvis när det kommer till rätten till bistånd likställs svenska medborgare med utländska medborgare med uppehållstillstånd.

Förvaltningen noterar dock att det redan av själva utredningen framgår att förslagen kan ha negativa konsekvenser för vissa grupper, vilket i förlängningen även kan påverka förvaltningens arbete i framtiden.

Exempelvis noteras att utredningen bedömer att en del av förslagen kan leda till att det tar längre tid för kvinnor att uppfylla försörjningskravet och beviljas svenskt medborgarskap än för män. Det kan leda till att kvinnor riskerar att hamna i en beroendeställning gentemot sina män eller till att en redan existerande beroendeställning förstärks. En annan risk är att kvinnor drabbas av utestängningseffekter och över huvud taget inte förvärvar svenskt medborgarskap.

Det kan även vara värt att notera att viss forskning som det hänvisas till i utredningen visar att kortare hemvistid för förvärv av medborgarskap förbättrar den ekonomiska integrationen för personer med utländsk bakgrund, i synnerhet vad gäller kvinnor. Utredningen nämner även att det finns en risk att integrationen försvåras för personer som inte klarar kraven för att kvalificera sig för svenskt medborgarskap, vilket kan leda till eller förstärka känslor av utanförskap.

Utöver detta nämner utredningen att även om förslagen bedöms respektera barnkonventionen kommer de eventuellt leda till vissa försämringar utifrån ett barnrättsperspektiv, exempelvis krav på viss hemvistid, styrkt identitet, strängare krav avseende skötsamhet och permanent uppehållstillstånd för barn. Här kan man även ställa frågan om det är för barnets bästa om en situation uppstår där förälder efter ansökan uppfyller kravet för medborgarskap och förvärvar det men barnet inte bedöms göra det.

Det kan också uppstå en situation att personer som behöver stöd och hjälp av socialtjänsten möjligen inte kommer att vända sig till socialtjänsten om de i förlängningen inte har tilltro till svenska myndigheter. Å andra sidan kan skärpta krav enligt utredningen leda till att drivkraften för skötsamhet och egenförsörjning ökar.

Det är därför svårt att uttala sig om hur utredningens syfte att främja ett inkluderande samhälle där individen stärks och ökar sina möjligheter att aktivt delta i samhället

uppfylls mot bakgrund av de frågor som ovan lyfts av utredningen, och det är svårt att säga vilken effekt, direkt eller indirekt, förslagen i utredningen kan ha på den målgrupp som nämnden är ansvarig för.

Ordförande

Sedat Arif

Förvaltningsdirektör

Britt-Marie Pettersson

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]